

Collegial: Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 3. Den 17 Januar 1801.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schulz.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.

Cancellieskriver og Assessorer i det danske Cancellie.

Foranstaltning.

For ethvert Land, der har saa betydelige Soghytter, som Danmark, bliver det altid vigtigt, naar enkelte Steder, der, i Tilfælde af Ufred, kunne være udsatte for fiendtligt Oversfald, ere beredte til, med Kraft at igjendrive dette, uden at den staaende Armee behøver at komme dem til Hjælp, og derved svækkes i sin Kraft til at agere samlet. Ligesom Frederiksværks Beboere og Bønder, i afgivte August og September Maaneder, frivilligen paatog sig dette Steds Forsvar i paakommende Tilfælde, saaledes er man og, med Hensyn til Foransætte, der bleven enig om, at oprette et bestandigt frivilligt Korps, ligesom paa Nøraas, hvilket skulde vdes i Vaaben, for, i paakommende Tilfælde, at kunne virke hensigtsmæssigen
til

til Stedets og Egnens Forsvar, samt forekomme den Uorden, der almindeligen er en Følge af Ukyndighed og svækker Forsvaret, naar det behøves.

Efterat Planen til dette Korps har været Hs. Majestæt, igjennem Generalitetet, forelagt, er der, i den Anledning, under 9 d. M., udsærdiget et kongeligt Patent af følgende Indhold:

Hs. Majestæt har, med megen Velbehag, erfaret den roesværdige Iver, hvilken Allerhøistfammes Kjære og troe Undersaatter, samtlige Beboere paa Frederiksværk og dertil hørende Egne, efter Administrators Indberetning, have udviist, i at ville foretage de nødvendige Krigs-Øvelser, som udfordres til at erhverve Færdighed i Vaabens Brug, og derhos taget i Overveielse, hvor særdeles nyttigt et saadant Korps vilde være til at forsvare dette vigtige Sted imod fiendtligt Anfald i paa kommende Tilfælde. Desaarssag har Hs. Majestæt ei alene ved dette sit aabne Brev villet bevidne sin allerhøieste Tilfredshed med de paa Frederiksværk allerede forhen trufne militære Foranstaltninger, men endog, til deres videre Fremme og Vedligeholdelse, fastsatte og bestemme følgende Punkter: I) Hs. Majestæt vil, at det af Beboerne formerende Korps skal føre Navn af Frederiksværks frivillig bevæbnede Korps, og Hs. Majestæt giver det herved sit kongelige Ord, at det aldrig skal vorde beordret til nogen anden militær Tjeneste, end den, som udfordres til Forsvar for Frederiksværk og der-

til

til henlagte og hørende Egne, i Krigstider. 2) Dette Korps, for hvilket Stedets Administrator altid er øverste Befalingsmand, betragtes vel som et Heelt for sig, men inddeles dog i følgende særskildte Korps: Et Korps til Hest, et Korps til Fods, et Korps Söfolk, et Korps Artillerister og et Korps Jægere. Det første forsynes med: en Befalingsmand, en Næstbefalingsmand, tre Underbefalingsmænd. Det andet med: en Befalingsmand, der tillige har Opsynet med de øvrige Korps af Söfolk, Artillerister og Jægere; fem Næstbefalingsmænd og femten Underbefalingsmænd. Det tredie, fjerde og femte hvert med: en Næstbefalingsmand, tre Underbefalingsmænd; hvortil kommer: en Lovar og det fornødne Antal Under-Officerer. 3) Det tillades, at Mandfæbet, som selv forsyner sig med Klæder, Kost og Tøring, maa vorde forsynet med Armatur, Væbentoi og Heste-Equipage af den militære Etat. 4) Samtlige Befalingsmænd ved Korpsen vil Hs. Majestæt, saavel nu strax, som siden, naar Vacance indtræffer, selv beskikke. Til den Ende har Værkets Eier at indberette til Generalitetet, hvem han har betroet Værkets Administration, og denne kan derefter vente, paa Kollegii Forestilling, at blive beskikket til øverste Befalingsmand for Korpsen. Med de øvrige Pladsers Besættelse skal forholdes saaledes: at Administrator, efter indhentet Samtykke af Eieren, derom indgiver Forslag til Generalitetet, som har at forelægge Hs. Majestæt

jestat samme til allerhøieste Resolution. For Befalings- og Næstbefalingsmændene udfærdiges Bestallinger; Underbefalingsmændenes Udnævnelse bekjendtgjøres vedkommende ved Breve. Alle Expeditioner desangaaende udfærdiges paa slet Papiir og uden nogen Gebyrers Erbyggelse. De tvende Befalingsmænd ved Korpset forundres i saadan Egenkab Rang med Ritmestere og Kapitainer; Næst- og Underbefalingsmændene erholde derimod ved denne Udnævnelse ingen Rang eller større Fortrin, end det, som med deres ellers havende Embeder ved Bærket og Stedet er forbundet. 5) Det bevilges, at Korpsets Faner maae behænges med Armeens Feldttegn, og at samtlige Befalingsmænd, som af Hs. Majestæt derved ere udnævnte, maae, i Tjenesten, bære et Feldttegn af grønt Silke med Guld ivirket, hvilket ogsaa de iblandt dem, som ellers kunde vare berettigede til at bære Armeens Feldttegn, skal betjene sig af ved Baabenovelferne, eller naar Korpset er samlet. 6) I Henseende til det Arbeid og Besvar, som Folkenes Exercice, Opsynet med Ammunitions Sorterne og deslige, forarsage samtlige Befalende ved dette Korps, har Hs. Majestæt fundet for godt, at tillægge Enhver af Esterknevne i aarlig Gage, som følger:

2de Befalingsmand, hver	•	•	200 Rd.
9 Næstbefalingsmand, hver	•	•	100 •
9 Underbefalingsmand, 1ste Klasse, hver			50 •
9 Dito 2den Klasse, hver	•		30 •

4	Underbefalingsmænd ved det beredne Korps, Søfolkene, Artilleriet og Jægerne af 3die Klasse, hver	30 Rb.
5	Dito af samme Klasse, hver	20 "
9	Kommandeersergeanter, hver	5 "
36	Sergeanter, hver	4 "
36	Korporaler, hver	3 "
1	Formand for Tombourerne	3 "
1	Tsivarter og Regnskabsfører	50 "
	Til Armatur, Reparation og Ammunitionens Forsærdigelse, m. m.	110 "

S alt den Summa 2700 Rb.

Hvilken Summa Hs. Majestæt, fra indeværende Aars Begyndelse af, aarligen vil lade anvise, som dernæst til Enhver uden al Afkortning udbetales. 7). Hs. Majestæt vil, at af Artilleriets der havende Beholdning skal bestemmes til Brug ved Frederiksværk og der stedse have i Forraad:

- 2 Stykker 50pundige Morterer.
- 4 Stykker 18pundige Kanoner.
- 10 Stykker 12pundige Dito.
- 4 Stykker 6pundige Dito.
- 4 Stykker 3pundige Dito.
- 2 Stykker 1pundig Dito.

At disse skulde forsynes med de behøvende Blokke, Rapperter og Lavetter, samt Granater, Kugler, m. m.,
dog

dog saaledes, at for sammes Konsevation stedse have vedborlig Omsorg, og at kun een 6pdig og een 3pdig taget monteret til Brug til de aarlige Øvelser, og endelig at de til Landbatterierne fornødne Vættinger skulle have tildannede og forvares i Magasinerne til Brug, naar fornødent gjøres.

8) Korpsets Styrke af Mandskab retter sig efter Arbeidernes og de øvrige Beboeres Antal *); over disse holdes en ordentlig Rølle, hvori de, som ere unge og bedst skikkede til at føre Vaaben, indføres som Tjenstdygtige, og alle de Øvrige som Landværn, hvilken kun i paakommende Tilfælde bruges til Frederiksværks egen Bevogtning.

9) Ved en Kompletterings-Session, som hvert Aar bør holdes og som skal bestaae af Administrator, de tvende Befalingsmænd, de 2de Næstbefalende, som henhøre med til Administrationen paa Stedet, og endnu en tredje, som tillige er Skriver, kan Ind- og Udskrivning ske af de Tjenstdygtige, og Mandskabs Røllerne forskyddes.

10) Hele Aaret igjennem øves Mandskabet, naar Aarstiden og Markarbeidet tillader det, altsaa paa passende Tid, efter Administrators Anordning, i Vaaben, dog

*) Efter den nu værende Folkemængde vil Styrken omtrent blive:

100 Matroser.

100 Artillerister.

100 Jægere.

200 Kavallerister og

800 til 1,000 Infanterister.

dog aldrig oftere end 4 Gange i een Maaned; og paa en vis Tid af Aaret, som Administrator hver Gang haver at bestemme og bekjendtgjøre Befalingsmændene, skal i 3 til 4 Dage samlet foretages Øvelser med Korpsets tjenstdygtige Mandskab, hvorved der dog maa have Hensyn til, at det skeer paa en Tid, hvor ingen derved kan lide for meget i sin Næringsbrug og Erhverv. 11)

J Sager, som betræffe det egentlige Militære ved Korpset, har den øverste Befalingsmand at henvende sig til Generalitetet, hvor ogsaa alle Rapporter, Mandskabs-Roller og Inventarier indsendes. I alle andre Tilfælde, henhøre Sagerne under de anviste Jurisdiktioner, ligesom hidindtil. 12)

Ligesom denne Indretning ikke kan give nogen Afgang til at unddrage sig det øvrige Enrolerings-Væsen for den kongelige Land- og Sømagt, men Anordningerne her som andre Steder blive i fuld Kraft, og ligesom Frideriksværk herved ikke faaer eller tilstaaes flere Privilegier og Rettigheder, end samme for nærværende Tid har og er i Besiddelse af, saaledes giver Hs. Majestæt og Frideriksværk med Tilhørende, den aller-naadigste Forsikkring, at det ved denne frivillige militære Indretning ei heller i ringeste Maade skal lide noget Skaar udi de samme Privilegier og havende Rettigheder, samt, at saafremt det herefter maatte befindes, at Indretningen medfører nogen væsentlig Skade eller Uleilighed for Værket og dets Drift, den da ikke længere skal vedblive.

Til øverste Befalingsmand ved dette Korps har Hs. Majestæt udnævnt: Administrator General-Krigskommissær A. S. v. Hasler. Til Befalingsmand: Inspektøren ved Bærket, Kapitain P. E. v. Tscherning og Godsernes Inspektør, Stifts-Land-Inspektør, D. Fensmark. Til Næstbefalings- og Underbefalingsmand: af Betjente og Embedsmænd ved Bærket og Godset, samt Mestere, 27, og af Bondestanden 9, tilsammen 36 Officerer.

Ved Bekjendtgjørelsen af foransøgte Patent, har den øverste Befalingsmand tillige opmuntret Vedkommende til, saavidt muligt, at blive eens klædte, samt tilkjendegivet: at det er gandske frivilligt at tiltræde dette Forsvarsvesen og udelukke sig derfra; men, da egen Sikkerhed er Formaalet for Indretningen, og denne ikke kan opnaaes, uden ved Samdrægtighed og fælles Hjælp, saa formodes det, at enhver findes villig til at følge sine Brødre, naar det udfordres; hvorimod de, sem herefter tages i Arbeid eller boscætte sig ved Bærket og paa Godset, blive forbundne til at tage Deel i denne Indretning; samt, at hvor det kommer an paa Forsvar, tilfidesættes den øvrige borgerlige Stilling og agtes ikke paa den Forskjæl af Mester, Svend og Dreng, Huusbonde og Tjenestefarl, men at alle ere i dette Tilfælde lige og lige gode. Fortrin kjendes her ikke videre, end den Orden, en saadan Indretning nødvendigen udkræver med de Kommanderende, hvilken med Øvelserne tillige

op-

ophører, da enhver, naar disse have Ende, igjen indtræder i sine Rettigheder.

Forgivninger.

Ved Reskript, af Gaars Dato, til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aggershuus Stift, er det fastsat, at Organisten ved det i Hole Præstegjælds Hovedkirke oprettede Orgel, maa, efter den af Almuen vedtagne Forening, nyde i Løn 2 ß. af hver Kommunikant, Almisse- og Lægdslemmer, samt Jnderster og Huusarme undtagne; samt, at denne Løn, i Mangel af mindelig Betaling, ved Udpantning hos Bedkommende, maa indrives, dog at den oppebæres efter Mandtal, naar Almuen lader sig tegne til Kommunion; og bør Restancelisten over dem, som til den Tid ei betale, indgives i det seneste 3 Maanedes efter ethvert Aars Udgang, naar Restancerne skal have Udpantnings-Ret.

Under 9 d. M. har det behaget Hs. Majestæt alsernaadigst at resolve: at Tarten paa Saurbrød og Rugtvebakker i Kjøbenhavn, maa være hævet indtil Marts Maanedes Udgang d. A.

(Fortsættelse af Forordningen, som bestemmer de Betalinger, der tilkomme Rettens Betjente i Danmark for Embeds-Forretninger.)

24) For Udskrifter af Protokoller, samt Afskrifter af
Stev.

Stevninger, Indlægge, Domme og andre, under Sagen fremlagte Dokumenter, betales til Skriveren, naar de ei forlanges beskrevne i Form af Akt, for hvert Ark 16 Sk., og, naar de forlanges beskrevne i Form af Akt, da, foruden bemældte arkvise Betaling, 40 Sk. for Aktens Underskrift og Forsegling. Indbinding betales særskildt.

25) For Eragtninger og Interlokutoriis Kjendelsers Beskrivelse, i Form af Akt, naar samme finder Sted, betales til Skriveren, for første Ark 24 Sk., og for hvert af de følgende Ark 12 Sk.

26) For en Attest, til hvis Korfattelse Skriveren nødsages at opsøge i flere Protokoller, eller at gennemgaae flere forskjellige Steder i samme Protokoller, eller at gjøre forkortede Ekstrakter af Protokollen, og, i Almindelighed, i alle Tilfælde, hvor Skriveren, for at meddele Attesten, behøver selv at koncipere og at bringe Attesten i anden Sammenhæng, end i Protokollen selv er anført, (eller med andre Ord, hvor ikke en blot Udskrift eller Afskrift forlanges) betales til Skriveren, uden Hensyn til Attestens Vidtløftighed, 1 Rdlr. 32 Sk. Men, dersom den forlangte Oplysning kan erholdes ved en blot Udskrift af Protokollen, eller Afskrift af Dokumenter, da betales derfor til Skriveren, efter foransorte Bestemmelse, som for Udskrift.

27) For Afskrifter af Justits-Protokollen, til Brug for Dom-

Dommeren, ved Sagens Paadømmelse, naar Dommeren ikke selv tillige er Skriver) betales til Skriveren, for hvert Ark, som Udskriften udgjør, 8 Sk. Denne Betaling erlægges af Citanten i de Sager, hvor ei har været Kontra-Stevning; men, dersom i Sagen har været Kontra-Stevning, da betaler Citanten og Kontra-Citanten hver det Halve af, hvad Udskriften har beløbet sig til.

- 28) For en Doms- eller Tingsvidne-Akts Beskrivelse betales til Skriveren for hvert Ark 16 Sk. Heraf betaler Citanten, og, dersom i Sagen har været Kontra-Stevning, da ogsaa Kontra-Citanten, hver for sig, for 4 Ark, hvilken Betaling, (som erlægges ved Stevningens Anhängiggjørelse) Skriveren beholder, hvad enten Akten udstedes eller ikke, og hvad enten Akten ved Beskrivelsen udgjør 4 Ark eller ikke. Men, dersom Akten ved Beskrivelsen udgjør meer end 4 Ark, da affortes det forud Betalte i den fulde Betaling, som tilkommer Skriveren for Akten, efter arkvis Beregning. a. Ved Kontinuations- og Kontinuations-Kontra-Stevnings Anhängiggjørelse betales intet videre forud til Skriveren for Aktens Beskrivelse. b. Den, som af Skriveren har bestilt en Akt, er pligtig at betale den, og skulle til Skriverens Sikkerhed alle Bestillinger af Akter skee fristligen af Requirerenten, naar Skriveren begjærer saadant.

- 29) I Henseende til Akters og Udskrifters Udstedelse,
 har

bør Skrивeren holde sig Plakaten af 9 April 1783 efterrettelig.

- 30) Ved Gjæste- og Sø-Nets, samt i Almindelighed alle Extra-Nets Sager, naar de ere af den Bestaafenhed, at de kunne føres paa det sædvanlige Tingsted, betales i alle Dele det Dobbelte af, hvad i forestaaende §§ er bestemt som Skrивerløn.
- 31) Udi Aasteds Sager, eller saadanne Sager, i hvilke Netten ei kan holdes paa det sædvanlige Tingsted, betales til Skrивeren, for at føre Protokollen, for første Dags Forretning 2 Rdlr.; anden Dags Forretning 1 Rdlr. 48 Sk.; tredje Dags Forretning 1 Rdlr. og derefter 1 Rdlr., saalænge Forretningen varer. For Udfrister, Attester og Akters Beskrivelse i disse Sager betales, ligesom i Gjæste-Nets Sager, det Dobbelte af de ellers i dette Reglement bestemte Gebyrer til Skrивeren.
- 32) I Politi-Sager, som efter Øvrighedens Foranstaltning foretages og behandles, tilkommer Skrивeren ingen Betaling, enten for at føre Protokollen, eller for Udfrister og Akters Beskrivelse. Men i de Politi-Sager, som behandles, i Følge Privates Klager, tilkommer Skrивeren lige Betaling, som for ordinære Ting-Sager.
- 33) For Arbeid ved Justits-Sager, nyder Skrивeren ingen Betaling; derimod erholder han Erstatning, efter rigtig og specificeret Regning, for hafte virkelige

lige

lige Udgifter, paa samme Maade, som, i Henseende til Dommeren, er bestemt i den foregaaende 17 §.

34) I Sager om ulovligt Krohold og Brandeviinsbrænden, betales til Skriveren, naar Doms-Akten ei er over 3 Ark, i alt 32 Sk. Naar Akten er over 3 Ark, indtil 10 Ark, da for hvert Ark 10 Sk., og, naar den er over 10 Ark, da for de første 10 Ark, 10 Sk. for Arket, og intet for de følgende. For denne Betaling er Skriveren tillige pligtig at føre Protokollen.

b. b. Sager, hvis paagjældende Sum er under 15 Rd.

35) I Sager, hvis paagjældende Sum er under 15 Rd., betales, hvad enten det er Doms- eller Bidsne-Sager, i alle Dele det Halve af hvad i forestaaende §§. er bestemt, som Skriverløn. Denne Betaling finder ogsaa Sted ved Arvelegitimations-Tingsvidner, naar den Arv, for hvis Skyld Legitimations-Tingsvidnet erhverves, kan med Visshed bestemmes til mindre end 15 Rd.

36) For Gjæster og Sø-Rets- samt Extra-Rets Sager, hvis paagjældende Sum er under 15 Rd., betales Skriveren ikkun det Halve af, hvad der, i dette Reglement, er fastsat, som Skriverløn for disse Sager.

(Fortsættelsen følger.)

Blandede Efterretninger.

Til det danske Cancellie ere indkomne Forespørgsler: om der skal indgives Ansøgninger paa stemplet Papiir

papir til alle de, i Forordningen af 23 Mai 1800, dens 3die Afdeling, benævnte Bevillinger? I den Anledning har bemældte Kollegium, under Dags Dato, tilskrevet samtlige Øvrigheder i begge Riger: At Ansøgninger om samtlige i 3die Afdeling af fornævnte Forordning om- mældte Bevillinger bør, da disse udfærdiges i Kongens Navn, stiles til Hs. Majestæt, og følgelig, i Overens- stemmelse med Forordningen, af 3 April 1771, og den deri fastsatte Undtagelse for de Fattige, samt stemplet Papiirs Forordningen, af 27 November 1775, skrives paa stemplet Papir til 24 Sk.; hvorimod Ansøgnin- ger om de i førstnævnte Forordnings 2 § benævnte Be- villinger, siden disse udstedes i Øvrighedens eget Navn, ikke behøve at skrives paa stemplet Papir.

Den 9 Januar d. A. er Kontre-Admiral N. H. Tønder tillagt kongelig Befaling, at indtræde som Med- lem af Nvarantane-Kommissionen i Kjøbenhavn i Vice- Admiral Bleugels Sted, som detsfra, efter Ansøgning, er entlediget.

Pedige Embeder.

Under det danske Cancellie: Søllerød Sognes kald i Sjælland, 488 Rdlr.; Aasted og Schjærum Sogs nekald i Ålborg Stift, 231 Rdlr.; Sørenskriveriet i Øvre Tøllemarkens Fogderi, hvoraf svares 150 Rdlrs. Pension til Formandens Enke.

Besfor-

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 16 Januar er H. M. Hoff, efter Ansøgning, i Raade entlediget fra sit Embed som Vice-Landsdommer ved Nørre-Jyllands Landsting; Landsfoged J. G. Tillemann ligeledes fra det ham betroede Embed som Kirke-Inspektør paa Errøe, og D. Fabritius i hans Sted beskikket til Kirke-Inspektør; Skibspræst P. Pavels beskikket til Sognepræst for Sloppens Præstegjæld i Bergens Stift; Kand. Theol. A. L. Gottlieb konfirmeret til Sognepræst for Finderup Menighed i Sjælland.

Under det tydske Cancellie: Den 9 Januar er den hidtilværende Præst i Enge, under Sønder Amt, C. E. Bargum, konfirmeret til Pastor i Karpstedt under samme Amt.

Under Generalitetet: Den 2 Januar er den kongelige Legations-Sekretær i Paris, A. H. Guillaumo, forundt Kapitains Karakter, med Tilladelse at bære Armeens Uniform og Feldttegn. Den 9 Januar er Prem. Lieutenant v. Burgsdorff af det syenske Infanteri-Regiment benaadet med Kapitains Karakter af Infanteriet; den paa Wartpenge staaende Major af Infanteriet, v. der Psfordten, efter Ansøgning afskediget med Pension; den ved Husar-Regimentet staaende Kornet, v. Dugge, forundt Afsked som Lieutenant; den ved Generalitetets 1ste Departements-Kontoir staaende sur-numerære Rancellist, S. P. Ferenz, efter Ansøgning,
i Raad:

i Naade entlediget fra sin hidtil hafte Post i bemældte Kontoir.

Under Rentekammeret: Den 9 Januar er Toldbetjenten i Laurkullen, D. Guldberg Høegh, udnævnt til Foged for Nordhord og Bøss Fogderier i søndre Bergenhuus Amt. Den 14 s. M. ere E. Hylbgaard, N. Hastrup, H. Hansen og E. Møller forundte Bestallinger som Landmaalere.

Under General-Toldkammeret: Den 7 Januari er Konsumtions-Kasserer H. E. Riegels i Maribo, efter Ansøgning, i Naade entlediget med Pension, og E. G. Hoffmann i hans Sted beskikket til Konsumtions-Kasserer i Maribo; Underbetjenten i Christiania, J. Bærnshjold, beskikket til Toldbetjent i Helgeraaen under Laurvigs Tolddistrikt; Bogholderen paa St. Thomas, E. F. Laurberg, til Rægler i Frederikstad paa St. Croix, og kongelig Fuldmægtig N. Kalhauge til Bogholder for Bogholder-Kontoiret paa St. Thomas og St. Jan.

Under Admiralitetet: Den 2 Januar er Fagtemester Ehms entlediget fra sit Embed ved Søkadet-Alkademiet med Pension, og Nachtigal i hans Sted ansat til Lærer for Sø-Kadetterne i Fægtning og Gymnastik, samt til at bestyre Svømmings-Underviisningen.

Trykfeil.

No. 51 s. N. S. 814 Lin. 11, Tidemand Tarp entlediget; læs: i Naade entlediget.

No. 1 b. N. S. 16 Lin. 20, Christiansands Amt; læs: Christians Amt.